

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. ПОТЕБНІ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ,
ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Наталя МЕТЕЛЕНКО

(підпис)

(ім'я, прізвище)

АУДИТ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)

заочної (дистанційної) форми здобуття освіти
спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(шифр, назва спеціальності)

спеціалізації / предметної спеціальності _____
(шифр і назва)

освітньо-професійна програма Економіка підприємства
(назва)

Укладач: Коваленко О.В., доктор економічних наук, професор кафедри інформаційної
економіки, підприємництва та фінансів
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри інформаційної
економіки, підприємництва та фінансів

Протокол № 10 від “ 15 ” січня 2024 р.
Завідувач кафедри

(підпис) О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Гарант ОП

(підпис) В.Л. Стоєв
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Інженерного навчально-наукового інституту
ім. Ю.М. Потебні

Протокол № 6 від “ 16 ” січня 2024 р.
Голова науково-методичної ради

(підпис) Т.А. Шапарова
(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Відповідальний за секцію «Економічні науки»

(підпис) О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
		Цикл професійної підготовки освітньої програми	
Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		-	10-й
Освітня програма Економіка підприємства	Змістових модулів – 4	Лекції	
		-	4
		Практичні	
		-	4
Рівень вищої освіти: Бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Самостійна робота	
		-	82 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни – надати студентам теоретичні знання з концептуальних засад аудиту, виробити у них практичні навички застосовувати методики проведення аудиту та надавати послуги, а також навчити їх розраховувати аудиторський ризик, виявляти порушення законодавства та недостовірність звітності.

Завдання навчальної дисципліни: «Аудит»: вивчення концептуальних засад, принципів і методів аудиту; набуття навичок користування нормативною базою, вірно застосовувати методики проведення аудиту та надавати послуги; виробити вміння вчасно ідентифікувати та оцінювати аудиторські ризики, виявляти можливість недосагнення управлінських цілей, недотримання законодавства та недостовірність фінансової звітності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Здатність працювати в команді. ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії всіх суб'єктів ринкових відносин. СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.	Методи: Наочні методи: ілюстрування (схеми, плакати, таблиці); демонстрування (показ презентацій). Словесні методи (тлумачення понять, розповідь, пояснення, бесіда, самостійна робота з підручником). Практичні методи (контрольні, складання схем, таблиць). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія).
Програмні результати навчання: ПРН 1 Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. ПРН 4 Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. ПРН 5 Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий). Самостійно-пошукові методи (есе). Контрольні заходи: — теоретичне тестування за змістовим модулем; — підсумкове тестування.

ПРН 7 Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. ПРН 12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. ПРН 13 Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення ефективної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. ПРН 14 Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. ПРН 16 Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці. ПРН 18 Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності. ПРН 19 Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм. ПРН 20 Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.	
--	--

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Аудит» має міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Правове регулювання підприємницької, торговельної та біржової діяльності».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Суть і предмет аудиту та регулювання аудиторської діяльності

Історія розвитку аудиту. Етапи розвитку аудиту в Україні. Призначення та необхідність аудиту. Теорія потреби потенційного чи існуючого інвестора. Теорія агентів. Теорія мотивацій. Основні принципи аудиту. Предмет аудиту. Об'єкти аудиту. Мета та завдання аудиторської перевірки.

Нормативно-правова база регулювання аудиторської діяльності. Суб'єкти регулювання аудиторської діяльності. Організаційна структура Спілки аудиторів України. Структура Аудиторської палати України. Функції професійних організацій аудиторів України. Інформаційне забезпечення аудиторської діяльності.

Методи аудиту фінансової звітності. Методичні прийоми проведення аудиту. Методичні прийоми організації аудиту. Прийоми документального контролю. Прийоми фактичного контролю. Спеціальні прийоми дослідження

фактів дійсності. Способи перевірки документів. Критерії оцінювання фінансової звітності.

Змістовий модуль 2. Аудиторський ризик і планування аудиту

Суттєвість в аудиті. Суть аудиторського ризику та його оцінка. Взаємозв'язок між суттєвістю та аудиторським ризиком. Основні завдання внутрішнього контролю. Структура системи внутрішнього контролю. Вивчення та оцінка системи внутрішнього контролю. Тестування системи внутрішнього контролю. Основні етапи оцінювання системи внутрішнього контролю.

Етапи (стадії) аудиторського процесу. Основні положення МСА 300 «Планування». Основні етапи та послідовність робіт на стадії планування аудиторської перевірки. Попереднє планування. Загальний план аудиторської перевірки. Програма аудиторської перевірки. Робоча документація на стадії планування аудиту.

Концепція аудиторських доказів. МСА 500 «Аудиторські докази». Основні вимоги до аудиторських доказів. Спеціальні прийоми отримання аудиторських доказів: тести (процедури) узгодженості (відповідності); тести (процедури) підтвердження (незалежні). Використання тверджень при отриманні аудиторських доказів. Взаємозв'язок між прийомами аудиту, його завданнями та видами аудиторських доказів. Аудиторські процедури для одержання аудиторських доказів. Основні положення МСА 230 «Документація». Форма та зміст робочих документів.

Змістовий модуль 3. Аудит фінансової звітності та підсумковий контроль

Мета та загальні принципи аудиторської перевірки фінансових звітів згідно МСА 200. Методичні прийоми проведення аудиторської перевірки фінансової звітності. Загальний огляд фінансової звітності. Формальна та аналітична перевірка фінансової звітності. Перевірка правильності складання фінансової звітності: Балансу, Звіту про фінансові результати, Звіту про власний капітал, Звіту про рух грошових коштів. Програми аудиту фінансової звітності. Робочі документи при аудиті фінансової звітності. Загальна оцінка фінансового стану підприємства та зміни його фінансових показників за звітний період.

Основні положення МСА 700 «Аудиторський висновок про фінансову звітність». Види аудиторського висновку про фінансову звітність. Обставини, які можуть призвести до висловлення іншої думки, ніж безумовно-позитивна. Аудиторський висновок при виконанні завдань з аудиту спеціального призначення. Інші підсумкові документи.

Аналітичні процедури наприкінці аудиторської перевірки. Ступінь достовірності аналітичних процедур. Перевірка заходів контролю щодо підготовки інформації, використаної в аналітичних процедурах. МСА 520 «Аналітичні процедури». Поточний та підсумковий контроль проведення аудиту.

Змістовий модуль 4. Реалізація матеріалів аудиту та аудиторські послуги

Завершальна стадія аудиту – узагальнення та реалізація результатів аудиту. Заключні процедури: оцінка отриманих доказів, перевірка якості аудиту, оцінка здатності підприємства продовжувати свою діяльність. Підготовка інформації для клієнта. Звіт про результати аудиторської перевірки. Складання аудиторського висновку. Контроль за усуненням недоліків, виявлених при аудиті.

Поняття, об'єкти та види аудиторських послуг. Супутні аудиторські послуги відповідно МСА 120 «Концептуальна основа міжнародних стандартів аудиту. Огляд фінансових звітів. Погоджені процедури. Підготовка інформації. Документальне оформлення результатів аудиторських послуг згідно з вимогами чинного законодавства України.

Внутрішній контроль: суть, класифікація, об'єкти, суб'єкти. Внутрішній аудит: поняття, призначення. Суб'єкти та об'єкти внутрішнього аудиту. Етапи внутрішнього аудиту. Порядок оцінки внутрішнього аудиту.

4. Структура навчальної дисципліни

№ змістового модуля	Усього годин	Аудиторні (контактні) види занять, год.						Самостійна робота, год.		Система накопичення балів (максимальний бал)		
		Усього		Лекційні		Практичні				ТЗ*	ПЗ*	Усього
		форма навчання										
		о/д	з/дист	о/д	з/дис т	о/д	з/дист	о/д	з/дист			
1	15	-	2	-	1	-	1		13	5	10	15
2	15	-	2	-	1		1		13	5	10	15
3	15	-	2	-	1	-	1		13	5	10	15
4	15	-	2	-	1	-	1		13	5	10	15
Усього:	60	-	8	-	4	-	4		52	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30								30	20	20	40
Загалом:	90		8	-	4	-	4	-	82	40	60	100

5. Теми лекційних занять

№ Змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист
1	2	3	4
1	Суть і предмет аудиту та регулювання аудиторської діяльності	-	1
2	Аудиторський ризик і планування аудиту	-	1
3	Аудит фінансової звітності та підсумковий контроль	-	1
4	Реалізація матеріалів аудиту та аудиторські послуги	-	1
Разом		-	4

6. Теми практичних занять

№ Змісто- вого модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист
1	2	3	4
1	Суть і предмет аудиту та регулювання аудиторської діяльності	-	1
2	Аудиторський ризик і планування аудиту	-	1
3	Аудит фінансової звітності та підсумковий контроль	-	1
4	Реалізація матеріалів аудиту та аудиторські послуги	-	1
Разом		-	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Виконання теоретичних завдань 1	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 1	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5
	Розв'язання практичних задач, ситуацій 1		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 10 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	10
Усього за ЗМ 1	2			15
2	Виконання теоретичних завдань 2	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 2	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5
	Розв'язання задач, аналіз ситуацій 2		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 10 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	10
Усього за ЗМ 2	2			15
3	Підготовка теоретичних завдань 3	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 3	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5

	Розв'язання задач, аналіз ситуацій 3		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 10 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	10
Усього за ЗМ 3	2			15
4	Підготовка теоретичних завдань 4	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 4	Завдання оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей	5
	Розв'язання задач, аналіз ситуацій 4		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 10 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	10
Усього за ЗМ 4	2			15
Усього за змістові модулі	8			60

Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Екзамен	Тестування	Екзамен передбачас обмежену у часі (1 година 20 хвилин) відповідь на питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 20 по 2 бали	40
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

8. Рекомендована література

Основна:

1. Романовський О. Г., Черкашина М. В., Науменко М. О., Грабовський Є. М., Гура Т. В., Воробйова Є. В. Аудит і оцінювання управлінської діяльності : навч. посібник Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХПІ» ; К. М. Александрова, 2014. 289 с.

2. Немченко А. С., Назаркіна В. М., Чернуха В. М., Корж Ю. В., Губський С. М., Сапсай Р. В. Аудит: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Харків, 2012. 433 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/8693>

3. Немченко В. В., Редько О. Ю. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту) : Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 540 с.

4. Приходченко Л.Л., Рачинський А. П. Аудит адміністративної діяльності : підручник Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2013. 318 с.

5. Баранов а А. О., Наумова Т. А., Кашперська А. І. Аудит : навчальний посібник. Харков : ХДУХТ, 2017. 246 с.

Додаткова:

1. Колеснік Г.М. Аудит : навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. 296 с.

2. Мостовий Г.І., Амосов О.Ю., Дегтяр А.О. та ін. Механізми підвищення ефективності діяльності органів державного управління на регіональному рівні: монографія. Харків: Вид-во ХарРІДУ НАДУ «Магістр», 2004. 208 с.

3. Пашкевич М.С. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1. Незалежний аудиторський та внутрішньогосподарський контроль. Дніпро : НГУ, 2017. 182 с.

Інформаційні ресурси:

1. Міністерство фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua/>

2. Всеукраїнська професійна громадська організація: «Спілка аудиторів України» : <http://spilka-audit.org.ua/>

3. Аудиторська палата України: <http://www.apu.com.ua/>

4. Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України: <http://www.ufraa.org/>

5. Міжнародна федерація бухгалтерів: <http://www.ifac.org/>

6. Всеукраїнська професійна громадська організація «Спілка податкових консультантів

України»: <http://www.taxadvisers.org.ua/index.html>